

OVIDIU

PRIMA

REVISTA LITERARĂ DOBROGEANĂ

APARE LUNAR

Redacția și Administrația: Str. DECEBAL 5

Director, PETRU VULCAN

ABONAMENTUL

Un an în țară Lei 6 Un an străinătate Lei 10
Jum. an Lei 3 Jum. an Lei 5

UN NUMĂR ȘI UN AN

SUMARUL

Dimitrie Berlescu (schită biografică) de
Un redactor. — Versuri de Florian I. Becescu.
— Decembrie, poezie de P. Danilescu. —
Necrologuri: G. Muzicescu și L. Cazzavil-
lian, de P. Vulcan. — Diferitele curente în
literatura noastră, de Dem. D. Stoianescu. —
Farmecul unei clipe, nvelă de Ecaterina
Dimonie. — Alcea, poezie de I. Petrovici. —
Din viața românilor Macedoneni, de N.
Băfaria. — Frumusețe românească, poezie
de Cruțu-Delasătiște. — Gelozie, de Dionisie
Stoica. — Ce este istoria? de I. Constanti-
nescu. — Dicționar, de Sofronie Ivanovici. —
În poiana zinelor, poezie de Muzi Tuliu.
— Din mansonă, nvelă de Victor Eminescu.
— Prietenului său, poezie de Al. Vernescu.
Divinț Anys, poezie de Leontin Iliescu. —
Câte-va vorbe, de Ecaterina Dimonie. — Șco-
lile de belle-arte, de George Moisii. — Ro-
mânii din Albania, de — Înfașurări de
toamnă, poezie de N. Rădulescu-Niger. —
O nouă mișcare românească în occident.
Bibliografia, etc. Redacția.

Ilustrațiuni: Portretul d-nului Dimitrie
Berlescu, directorul general al telegrafelor
și poștelor.

CONSTANȚA

TIPOGRAFIA „OVIDIU” H. VURLIS

1903

OVIDIU

PRIMA REVISTA LITERARA DOBROGEANA

Director fondator: PETRU VULCAN

DIMITRIE BERLLSCU

DIMITRIE BERLESCU

Zîmbind cu mila răutăcioșilor său naivilor, cari vor fi ispitiți a crede că, de astă dată călcăm și noi pe urmele banale și condamnabile ale celor, cari ilustrează unele reviste cu celebritați platite și de porunceală, consacram acest articol, laudei unui *adevărat om*.

O facem aceasta în interesul dreptății, al dorinței de a oferi celor buni un frumos exemplu.

Revista noastră, ale cărei coloane au oferit deplină ospitalitate cauzelor demne și la ordinea zilei, nu putea să treacă cu vederea fără a-și călca un punct din program, activitatea și generoasa inițiativă a noului Director general al Telegrafelor și Poștelor, onoratul d. Dimitrie Berlescu, conducatorul actual al unei numeroase și prea abandonate până astăzi branșe de funcționari, a unei Instituții de Stat, atât de mare și impunătoare prin felul ei de a fi.

În țara noastră de funcționari, un șef suprem, bun și civilizată, e în tot-d'auna o mare minune, o raza de fericire pentru atâtea inimi de oameni, cari neobservați, din întinerie, contribuiesc după puterea lor la progres și buna regulă, și tocmai din acest punct de vedere d. Berlescu se impune dreptei și obiectivei observații a unui cronicar conștiincios.

Numai cine nu cunoaște viața de suferinți și privațiuni a funcționarului, acest modest, dar îndelung răbdător șurup din mecanismul Statului, nu poate simți ne-mulțumire în fața nesimțitoarei indiferențe cu care acesta e tratat de cei cari țin în mână trîmbița presei, gata să răsune în tot-d'auna pentru cine știe ce minuscul poetastru, pentru vr'un politician vanitos, vre-un Mecenat înecat de ignoranță, ori pentru cine știe ce scamator străin și iret și lacom de paralele naivilor noștri.

În țara noastră în care încă domnesc, din nefericire, unele apucături superficiale

și tare primitive, funcționarul pare a fi o cantitate cu totul neglijabilă, îndepărtată cu dispreț său cu indiferență de la masa socială serioasă, la care printre cei dintâi el ar avea drept la invitație.

Și când zic acestea, înțeleg, în mare parte, pe funcționarul mic prin situație, dar care poate fi mare în totalitatea calităților sale, cât și pe funcționarul superior care are acces la „celebra masă“ numai prin cheltuirea mai considerabilă a banului.

Sunt lucruri însemnate, adevărate domenii de cercetat, la noi, din stimularea cărora ar reeși frumoase roade pentru binele general, care trec neobservate pe sub ochii mânuitorilor condeiului, acești une-ori prea superficiali și întunecați luminatori ai opiniei publice, care determină regresul ori provoacă curente greșite.

Un publicist de talent îmi spunea cândva, că n'a putut suferi nici o dată pe cutare poet, fiind-că a auzit că ar fi funcționar la Căile Ferate, pe un altul de oarece știe că e în biroul unei prefecturi*); o doamnă de o aparență frumoasă, inteligentă, din cauza unor greșite idei preconcepute, se revolta numai la gândul că fata d-nei sale ar putea să se mărite cu un funcționar.

— Ce e domnul X?

— Funcționar la...

— A, da!... mulțumesc, la revedere!

Să mărturisim că e ridicol! și că aceste credințe cari sunt arare ori cauzate de cazuri nenorocite izolate, nu mai merită să trăiască în vremea actuală, în care totul pare că se prefacă ca prin farmec, sub puterea unui vânt de renaștere, care de astă dată pare a bate serios. Credințele acestea sunt anahronisme, prelungiri fantastice a unor realități moarte de mult și trebuie să dispară, pentru a nu mai constitui o nedreaptă și criminală povară, aruncată peste umerii unor bravi și munci-

* Cum e directorul revistei *Ovidiu*. (N. R.)

torii pe cât de modest trăitorii, membrii ai societății.

În străinătate cuvântul „funcționar“ sună frumos, persoana e demnă de respectul pe care nu'l dezmințe, și așa e și dreptul să fie!

Voim dar prin acest articol s'o rupem cu trecutul, să încercăm a introduce în publicistică și printre cititorii noștri, o idee relativ nouă.

De alt-fel n'avem nimic de zis contra presei serioase, care încă de multă vreme a recunoscut marea însemnătate a alegerei ce s'a făcut în persoana d-nului Berlescu, pentru postul de Director al Poștelor.

Pe lângă noutatea ce ne-o oferă această nemerită numire și care constă în calitățile superioare și incomparabila dragoste ce noul director posedă și nutrește pentru ridicarea nivelului acestei instituții și ocrotirea funcționarilor, mai este încă una și anume aceia că, după câte știm, d. Berlescu e singurul până astăzi care urcă înălțimea Directoratului, după ce a trecut mai înainte prin toate gradele ierarhiei acestei funcțiuni.

Numai aceasta fiind considerată, deosebită cu totul pe actualul director de cei existenți până acum, recrutați dintre ambițioșii politici, străini cu totul de firea, nevoia și dorința, atât a instituției cât și a funcționarului.

SCHIȚĂ BIOGRAFICĂ

D-l Dim. Berlescu s'a născut în Brăila la anul 1851, a intrat în corpul telegrafo-poștal la 1867, în etate de 16 ani, unde, distingându-se chiar de la început, a trecut în scurt timp prin gradele de elev și ofițier inferior, iar în anul 1876 a fost avansat superior.

Odată cu această avansare, Directorul general de pe atunci, Colonelul Falcoianu, care-l remarcase printre tinerii de valoare, l-a numit Diriginte al Oficiului T-Jiu, în care calitate a funcționat 15 ani, lăsând cele mai frumoase amintiri, atât orașeni-

lor cât și personalului ce a avut sub ordinele sale.

La 1887 a fost avansat ofițier gr. II, și la 1893 ofițier superior gr. I, când fostul Director General, Dim. Cesiianu, i-a încredințat dirigeria importantului oficiu „Poșta Centrală din București“, pe care l-a condus timp de 5 ani de zile, remarcându-se prin calitățile sale de excelent administrator.

Aci D-l Berlescu a introdus multe reforme și a contribuit, prin bine chibzuitele dispozițiuni luate pentru executarea serviciului, ca să facă din Poșta Centrală un serviciu model, fapte cari au făcut ca, în anul 1897 Aprilie, să fie avansat la gradul de Inspector de circumscripție.

La Martie 1903 a fost avansat Sub-Director General, iar la Mai, același an, a fost însărcinat a ține locul de Director General funcțiune ce deține până în prezent.

În această funcțiune D-l Dim. Berlescu a ajuns la apogeul carierei sale, și într'un scurt timp a desfășurat o activitate prodigioasă, ast-fel:

A înființat Cantina, unde personalul Direcțiunii Generale, al oficiilor centrale: poștal, telegrafic și telefonic, precum și personalul inferior ca: factori de telegraf, de poșta, cantonieri, oameni de serviciu, lucrători de ateliere etc., să poată să găsească o mâncare bună și nutritivă, pe un preț cât se poate de mic, adică 15 lei lunar, iar pentru a veni și în ajutorul personalului însurat și cu familie, a dispus înființarea unui magazin de consum, unde fie-care să poată găsi lucrurile necesare pentru hrană, de o calitate bună, și pe un preț cât se poate de efitin.

Măsurile de mai sus pentru sutele de funcționari aflători în București, mai cu seamă în timpul actual de reducere, echivalează cu mărirea lefurilor.

A obținut creditele necesare pentru a face canalizarea necesară, în care să se instaleze firele telefonice, făcând să dis-

pară ast-fel imensa rețea de sîrme și stâlpi, acest ultim vestigiu de întristător orientalism în Caditala țării, dînd comerțului și publicului un mijloc modern de comunicație, pus la adăpost de întreruperile așa de dăunătoare atît lor cît și administrațiunei.

A înființat casa de ajutor a personalului poștal rural din țară, în scopul de a le veni în ajutor în timpul cînd sunt în funcțiune și a le servi pensii la bătrînețe;

A reparat și complectat grajdurile Direcțiunei și le-a pus ast-fel în măsură ca să corespundă scopului pentru care au fost înființate, făcînd un serviciu real de ridicare al corespondenților și de distribuire în întreaga Capitală;

A stabilit proiectul de lege pentru înființarea unei case de ajutor, pentru personalul superior al corpului telegrafo-poștal, care se va prezenta în curînd Camerilor, și studiază modificarea legii organice a corpului, precum și a legii de exploatare, prin care să aducă reale îmbunătățiri personalului, serviciului și publicului.

Ast-fel dar D-l Dim. Berlescu în timp de cîte-va luni de cînd conduce Direcțiunea Poștelor și Telegrafelor și-a întins activitatea rodnică și pricepută peste toate ramurile uneia din cele mai importante administrațiuni ale țării.

Ceea-ce se petrece la acea Direcțiune constituie o lecțiune și o pildă:

O lecțiune pentru că trebuie să se sfîrșescă o dată cu sistemul nenorocit de a se bombardă în capul administrațiunilor țării oamenii în afară de meserie, cari nu au nici priceperea, nici experiența cerută; cari nu fac alt ceva de cît să expedieze afacerile curent, și cari constituie o piedică permanentă în calea progresului;

O pildă, căci cei-Ńalți conducători ai administrațiunilor publice pot vedea cum într'un timp scurt, prin muncă și prin tragere de inimă pentru funcționarul umil și oropsit, se poate ajunge la îmbunătățirea situațiunei lui materiale și morale.

Trebue să stai mult, să vezi și să judeci, să știi ce a fost și ce începe a fi, pentru a înțelege sufletul acestui om distins, pentru a te convinge pe deplin de ceea ce însemnează, cum am zis la început, un *advărat om*.

Toate aceste frumoase realizări petrecute într'un timp uimitor de scurt, mai ținînd seamă și de buna orînduială și dreptate ce domnește astăzi în administrația Poștelor, ne face să susținem sus și tare, că articolul de față e la locul lui și că era trebuincios a se oglindi printr'insul, ca model vrednic de admirat și imitat, omul care ridicat sus prin muncă și prin merit, n'a uitat un moment pe „micul vechiu tovarăș“ pe care azi îl proteje și îl încurajează cu o adorabilă iubire, — omul care constituie o elocuentă biziuire a celor cari cred că, a fi conducător e numai fericita ocazie de a trăi larg și inactiv, inconștient de sfînta lui menire.

Toată uimitoarea și real folositoarea activitate a d-lui Berlescu, care contrastează atît de viu cu trecutul, ne face să vedem în d-să un generos suflet artistic, un suflet de poet; ne face să sperăm a vedea încă multe alte surprinzătoare și fericite rezultate, care vor da un avânt considerabil acestei mari instituțiuni a Statului, vor încuraja și vor ridica prestigiul funcționarului în societatea noastră, afectat și superficial sceptică.

Indiferență la ori-ce considerațiuni și supoziții mărginite, revista „Ovidiu“ dori-toare de a i se procura și de aiurea asemenea fericite prilejuri, salută în d. Berlescu pe omul, care astăzi face, între alții, cea mai mare cinste funcționarismului românesc, pe muncitorul superior care i s'a impus în scurtă vreme admirației sale, și crede a-și îndeplini o sacră datorie, impunând și la rîndul ei atențiunei publice, ori de unde ar veni, oameni și fapte, cari ne dau speranța unei serioase îndrumări spre bine.

Un redactor

VERSURI

*Eū n'ași visa ceva mai sfint
Vieței mele pe pământ,
De cât zburînd o dată 'n cer
Să prind al binelui mister,
Ca să-l revărs prin omenire,
Și-apoi cu lacrimi în privire
Să pier de-atita fericire!*

NOAPTEA PE LUNCĂ

I

*Nori subțiri 'n zări se 'ntind,
Curge riul gîlgiind,
Ride luna prin anină...*

— *Inimă, de ce suspini?*

*Stelele-aurind cimpia
Luminează măestria
Celui mai divin artist...*

— *Gindule, de ce ești trist?*

*Se revarsă fericire
Prin senin... Un vînt subțire
Umple noaptea de parfum...*

— *Ochi-mi de ce plîng acum?*

*Lin concert, duios mister
Se ridică-acum spre cer,
Voci duiose 'n crîng mă chiamă...*
— *Inimă, de ce ți-e teamă?*

*Dinspre riū și pină 'n deal
Pe sub bolta de cristal,
Lunca doarme 'n somn virgin.
Pică rouă din senin...*

*Luna palidă tresare,
Curge Argeșul mai tare,
Pete albe nasc în zori...*
— *Inimă, de ce să mori?*

IN ZORI

II

*Veniți zine ale cimpiei,
Cu rochițe străvezi,
Să cîntăm în zori de zi
Immuri calde poeziei.*

*Impletii-mi o cunună
Din plăpînde flori de crîng;
Eū la pieptu-mi să vă string
Peste inima-mi nebună,*

*Și 'mbătați de cîntăreții
Ce'n franziș acum tresar,
Să 'nvîrtim sub cerul clar
Hora sfîntă-a dimineții!*

QUATREN

III

*Nimica nu-î mai dulce 'n lume,
Nu m'a mișcat mai violent,
De cât sinceritatea caldă
A unui suflet inocent!*

BRUXELLES
Chaussé, l'Ixelles 248.

Florian I. Becescu

DECEMBRIE

*Stă chiciura pe arbori desfrunziți,
Ca florile mărului, ce-s albe.
La împodobit iarna cu salbe,
Să pară la vedere înfloriți.*

*O sanie cu clopoței pe vale,
Din deal s'aude ca o poveste nouă,
Pe când din cer, fulgi de zăpadă plouă
Și soarele a 'ncrîmcițit pe cale.*

*De și e frig și bate rece vînt.
Un basm străvechi ce'n inimă ne-a crescut
Se 'naltă viu, tot mai frumos, mai sfînt...*

*La Belleem es turme la păscut;
Când sus, în cer și jos la noi e cînt
Și-un împărat în staul s'a născut...*

PETRE DĂNILESCU

GAVRIL MUZICESCU

În luna Decembrie, de două ori inima națiunii române s'a cernit, prin pierderea prea timpurie a doi bărbați de mare valoare, al căror gol se va simți pururea în rândurile noastre.

Cel dintâiu, care a strălucit pe tărâmul artei muzicale, acela ce prin minunatul său cor întemeiat și format de dânsul, a adus faima numelui de român, în depărtate țări, e maestrul **Gavril Muzicescu**, părintele d-nei Valentina Georgescu, soția simpaticului și activului primar al orașului nostru.

Cu Muzicescu a dispărut o stea luminătoare a neamului român, și de aceea simțim în inima noastră o jale nesfârșită, iar din ochi ne curg lacrimi amare, văzînd cum oameni de mare talent ne părăsesc atât de repede.

Durerea împărtașită de noi, fie o ușurare pentru întristata familie, iar suspinul nostru, un semn al gloriei aceluia a cărui amintire va fi pururea vie printre noi.

LUIGI CAZZAVILAN

Un fiu al scumpei noastre surori mai mari Italia, care și-a iubit țara adoptivă cu dragostea unui fiu adevărat, pierde în puterea vârstei.

Acestui distins cetățean i se datorează multe fapte mărețe, cari au avut de obiect binele, fericirea și luminarea poporului român.

Activitatea lui, râvna de a ridica pe semenul său în rândul celor buni, ajutându-l moralmente și materialmente, să serve de pildă multor milionari, fii legitimi ai acestei țări, cari nu se gîndesc la fericirea aproapei ca fericitul repausat Cazzavilan,

fondatorul „Universului“, cel mai răspândit ziar din România.

Milionarii noștri nu știu să facă alta de cît politică și la moartea lor, cînd vom căuta să alegem din noianul faptelor lor pe cele bune, nu vom putea găsi spre a ne ilustra discursul, de cît gogoase de tufă, sau mai nemerit tufă de Venetia, în cît se va resimți și de cel mai curat cu duhul că batem câmpii.

Nu, Luigi Cazzavilan ca filantrop a făcut mai mult la noi de cît toți milionarii boeri la un loc.

Inițiativa lui se datorează adunare fondului pentru construirea palatului invalizilor, care a donat cel dintâi 30.000 lei.

În ce privește răspîndirea culturii și gustului de cetit prin sate și cătune, prin taverne și instituții culturale, „Universul“ e dovada cea mai fericită.

Nevoiașii Capitalei au pierdut un adevărat părinte, societatea un membru ales, Italia și România, pe cari le-a iubit de o potrivă, un fiu destoinic și fără seamăn, familia un scump și iubit soț.

Petru Vulcan

DIFERITELE CURENTE ÎN LITERATURA NOĂSTRĂ (SIMPLE CONSTATĂRI)

În literatura noastră, care nu are o vechime îndelungată, ea și a altor popoare, dacă cercetăm mai tot ce s'a scris, vom observa câte-va curente, cari au predominat și cari au ținut spiritele într-o încordată atenție și, grație acestor curente, cred, că datorim literatura noastră de azi, din care multe lucrări au eșit la iveală, printr-o critică serioasă.

Până la 1865, o dată foarte importantă pentru literatura noastră — apa-

riția revistei *Convorbiri Literare* — literatura în puținele lucrări, cari se remarcă, fusese supusă influenței franceze, cu ideile de patriotism, naționalism, etc. influență, care și azi se mai resimte în câte-va lucrări; dar de la această dată influenței franceze i se opune — de cercul *Junimea* de la Iași — o nouă influență, a cărei origină se găsește în *filosofia germană*, mai cu seamă în a lui Schopenhauer, și pe atunci a luat naștere *pesimizmul romantic*, care n'a putut prinde la noi.

Și influenței cercului *Junimea* — care pare a fi durat până la 1890 — i se opune, în 1885, de un grup de tineri, prin revista *Contemporanul* — idealizmul lor pur, un alt idealism mult mai umanitar, un *idealism social*, care s'a continuat mai târziu, la 1893, de revista *Literatură și Știință*.

Dar cercului *Junimea* nu i s'a opus numai idealismul social — care în genere tindea tot ca și ideile junimeii, ca să arate „armonia intimă care leagă pe artist de epoca, societate, mediu”, ei i s'a opus, de revista *Literatorul*, o altă influență, pe care am putea-o numi *latinism francizat*, care avea ca tendință „reîntoarcerea la vechile izvoare latine prin civilizația franceză”. Și acestei influențe se datorește simbolismul, „inițierea în misterele rezistibile ale spiritului”, care îl găsim și în unele poezii ale timpului de față.

Și în lupta aceasta, căci a fost o luptă în cari au luat parte toți scriitorii noștri de frunte, luptă din care multe opere au căzut, iar altele s'au ridicat — se dezvoltă un nou gen de

literatură: *literatura populară*, care azi are cei mai mulți admiratori și a cărei influență se resimte în lucrările scriitorilor de origină transilvăneană.

Și ultimul curent este cel *naționalist*, care s'a manifestat prin revista *Literatură și arta română*, a continuat în *Arhiva* și credem că va continua în noua revistă *Renașterea*.

Deși după cum se vede din aceste simple constatări, cari au fost curente în literatura noastră, foarte puține și de scurtă durată, totuși lor și mai cu seamă frunțașilor acelor curente literatura noastră le datorește mult, căci ei vroiau prin ideile ce le răspândeau, să contribuie o îmbunătățire a lucrărilor noastre literare și la o reformare a spiritelor dedate cugetărilor înalte. Că unii vor fi reușit, iar alții nu; aceasta este o chestiune de discutat, dar lor li se datorește literatura cu care ne mândrim azi, ea fiind efectul ideilor răspândite de ei.

Și nu trebuie să avem pretenții mari, căci literatura noastră — revenim — nu datează de mult, dar pentru timpul în cât s'a dezvoltat, un progres enorm se simte de toți.

Dem. D. Stoenescu

Craiova.

A apărut:

„ARMÂNĂ”

Roman social de PETRU VULCAN

Prețul unui volum 2 Lei

FARMECUL UNEI CLIPE

Di de vară. Natura îmbrăcată în podoabele ei cele mai mărețe. Un covor de verdeață pretutindenii, smălțat ici și colea, cu vesele flori, cari mai de cari mai mândre prin frumusețea, culorii și parfumului dulce ce ne dă.

S'a dus iarna cea viforoasă cu îngrozitorul vuet al vântului fără suflet; nu ne mai întristează copacii goi desbrăcați fără milă până și de crângile lor.

A venit vara caldă, bine-făcătoare cu mângâierile dulci ale blîndului zefir, cu copaci înalți și falnici ce și întind crăcile înverzite, împărtaşind tuturor cu toată dragostea farmecul și umbra lor.

Soarele nu mai apare sficios după pătura groasa de nori, ci în toată măreția razelor lui, încălzesc și luminează întreaga fire.

Totul reînvie în natură. Omul se pare renăscut, iese din amorțeala greoaie în care l'aruncase iarna.

Nouă forțe de trai în el. Casele sunt părăsite, câmpiile, pădurile, vîlcelele sunt îmbrățișate.

Grupuri, grupuri pornesc, uniți cu toată dragostea, pentru ca să respire aerul curat și să admire reînvierea naturii.

Intr'o di superbă de lunie, un buchet de amici pășesc veseli în excursiune la o pădure din apropiere.

În răsetele și veselia era adevărata mulțumire. Tinerii și fete, toți de o drăgălășenie rară, prin vioiciunea ochilor și vârsta lor.

Aproape de ei bătrânii fermecați de a'si vedea copiii fericiți.

Se depărtează încetul cu încetul, intrând în pădure ce pare însuflețită prin cântecile lor. Păsările isbucnesc într'un nebun ciripit, ciuind de răsună pădurea.

Era un concert sublim, simfonia nevinovatelor păsărele cu glasurile dulci ale tinerilor. Exaltați de bucurie pe nesimțite se formează grupuri de câte doi șoptindu-și în taină.

Surîsurî, priviri dulci pe furiș.

Din mulțime o fata ca de vre-o 17 ani mai șglobie aleargă ca un fluture spre a'si forma un mănunchiu din floricelele câmpului.

Un tînăr ca de vre-o 25 ani se apropie pe nesimțite de ea șoptindu-i destul de drăgălaș :

— Scumpă Domnișoară, mi-i teamă să te las singură, te vei pierde printre aceste floricele, vreau să te însoțesc.

Voia forma împreună buchetul ce'l dorești și ai să vezi că-l vei purta mai cu drag.

O desigur că fata primi, căci ea de asta se depărtase.

Și vorbiră multe, dar fără șir și întrerupere. Ea șireata îi cam ascundea, dar tînărului îi erau de ajuns ochii ei mari negri și emoționați ce o trădau, în ei se citea lesne dragostea ce îi purta.

Se depărtaseră cam mult, uitând de ai lor. Fata din când în când îl ruga să se întoarcă. Dar el îi vorbea așa de dulce, că fata ascultându-l se pierdea în iluziile fericite visate de cei 17 ani.

Incântătoarea pădure ce îi protegea prin desimea frunzelor copacilor ei, era martoră la momentele de fericire gustate de cei doi tineri, ce se iubeau așa de mult fără să și-o spună.

Spre mirare, natura își are și ea capriciile ei, căci de o dată cădura câte-va picături de ploaie.

Crezând că e trecătoare, nici nu le trecură prin minte să se întoarcă la grupul lor.

Dar... licăriri de fulger și... o ploaie torențială.

Ploua așa de tare și des că biata fată se sperie. Era în zadar. Trebuiră să se adăpostească sub un copac mai stufos.

Care arbore nu primește așa fericiți oaspeți ?

Fetei îi era așa de frică, că din ce în ce fără să vrea se aliepa mai mult de el.

Țilele de vară prea sunt schimbătoare, ploaia continua și mai tare, licăriirile de fulger se repetau.

Unde a trăznit ? Și fata înspăimântată se lipise de pieptul lui, primind o scînteie și mai fulgerătoare aceia a unui sărut pe care tînărul îl depusesese pe obrajii ei.

Tresări emoționată, depărtându-se puțin, par'că ar fi voit să fugă, cu ochii lacrămați abia putu să îi dică :

— Aide să mergem, s'a luminat și ploia a mai încetat.

— Da, scumpa mea, regret că această clipă n'a durat o eternitate. Pentru ce fugi, Dumneșeu e cu noi, ca probă, e că a trăsniat la câți-va pași de noi, fără să fim atinși.

Și câte nu-și mai spuseră, căci acel sărut dat cu atâta iubire, cu atâta sete le deslegară limba, desvălui vëlul ce acoperea amorul inimei lor.

Natura își recăpătă iarăși calmul, seninătatea ei.

Fericiții se întoarseră la ai lor. Fata se tot ștergea pe obraji, i se părea că se cunoaște locul, unde iubitul ei depusesese pri-na sărutare.

Se pierdură în mulțimea grupului lor. Din când în când își aruncau câte o privire, de data asta mai dulce, mai dorită.

Târziu într'un concert de cântece animate, sub farmecul lunii ce apărase majestuoasă pe bolta cerului senin al unei serii de Iunie, amicii veseli se întoarseră la casele lor, ducând cu sine cele mai frumoase amintiri de această superbă excursiune.

La despărțire în ochii adânci și negri ai fetei de 17 ani, citeai regretul că „clipa aceia, a primului sărut trebuia să dureze o eternitate.“

Salonic.

ECATERINA DIMONIE

ALEEA

*Când-va aleea asta mă conducea spre tînc,
Acuma mă petrece la casa-ți în ruine ;
Trezea o dată peptu-mi, cînd el bătea a leuc,
Dar azi îmi mai trezește dîr tremurul de gene
O dată nici nisipu-î n'avea grăunta mîrtă,
Acuma nici în arbori viață nu mai pîrtă ;
Cînd-va aleea asta tot raiul scobora,
Dar astă-zî nici pe tine de-acolo nu te ia !*

I. PETROVICI

DIN VIAȚA ROMÎNILOR MACEDONENI

Blestemul lui Dumnezeu

Se întorsese acasă măhnit, abațut, posomarit.

I se refuzase comunicatura. Popa se uită crunt la el și îl îmbrânci în momentul când se apropiase de sfântul potir, ca să se împărtășească și el ca toți bunii creștini. Iar Mitropolitul îl amenințase cu anatema.

Și cu ce greșise atâta bietul om, pentru ca așa pacoste să-i vie pe cap? Și în ce păcat mare căzuse, pentru ca să fie așa de urgisit, pentru ca să i-se refuze acele haruri creștinești, de care nu e lipsit nici criminalul de rînd?

Ei bine, păcatul lui era mare, era mortal. Comisese crimă, care nu se iartă, care nu se uită și nu se spală, o crimă, de care s'au făcut și se face mereu inculpaibili omeni în toată firea. Adică el Mitru al Tanei, om cu dare de mîna, priceput la minte și fruntaș în sat, intrase în rîndurile aceloră, cari voiau să rupă cu trecutul, cari se sileau să distrugă legendele false, să dărîme clădirea de minciuni, ce dăinuiau de veacuri întregi, și în locul lor să proclame triumful adevărului și al dreptății.

Și pentru ca să fim mai deslușiți, spusese că Mitru al Tanei se daduse de partea rominească, îmbrățișase ideea rominismului și se pusese pe muncă serioasă, pe muncă fără preget pentru ca să o facă izbinditoare.

— O hotărîse frumoasă, laudabila, veți zice, poate, voi.

— O crimă neiertată, a strigat, însă, Mitropolitul, înroșindu-se de manie.

— Un păcat de moarte, a spus după el popa.

Această greșală, trecerea lui Mitru în rîndurile partizanilor ideiei rominești, putea să aibă urmări din cele mai dăunătoare, din cele mai rele pentru *cauza gre-*

cească, din orașul C. Mitru avea multă trecere printre concetățenii săi și fapta sa putea să găsească repede mulți imitatori.

Se știe bine, că dacă o bună parte din locuitorii orașului C. șovăiau și n'aveau curajul să se declare fațiș de Români, apoi această o făceau, pentru că așteptau ca Mitru cel d'întăiu să dea exemplul. Și acum exemplul era dat, Mitru se afirma ca Român.

Pericolul, dară, era mare, iminent. Tot ce munciseră Mitropolitul, popa și dascălii, toate strădaniile a întregi generații din predecesorii lor, amenințau acum să fie zadărnice, să dispară ca pleava spulberată de vînt.

Și s'au încercat cu binele să-l abată din *calca pîrcii*, cum ziceau dinșii, și au căutat să-l adimenească, de cât conștiința lui curată și cinstită a respins cu dispreț orice transacții rușinoase.

Apoi, după ce mijloacele bune, după ce mijloacele de corupțiune au fost istovite fără nici un succes, a început lungul șir de peneciuini, de prigoniri de tot soiul, cari de cari mai machiavelice, mai perfide.

De nenumărate ori, în toiul iernei, pe ger și pe zăpadă, pentru pîri mincinoase, Mitru a fost țarît pe la tribunale, aruncat în închisori umede și întunecoase. Iar în noaptea Invierei, în acea noapte, care anunță creștinătății întregi triumful binelui și adevărului, rău-făcători puși de popa au dat foc casei sale.

Și pe toate le-a rabdat Mitru cu hotărîre și din toate aceste încercări el a eșit mai oțelit, mai tare în sentimentele și în convingerile sale. Credința sa în ideia, care îi stăpînia întreaga ființă, prindea rădăcini mai adânci, tot mai adânci și inima sa de apostol și izbînda, care se anunța completă și hotărîtoare într-un viitor apropiat, îi învioară curajul, îi îndoia munca.

Acum, însă, Mitru se întorsese acasă dus pe gînduri. Atâta răutate, atâta perfidie din partea Mitropolitului și a popei îi amăra sufletul. El, care nici o dată nu

facuse rău nimenuia, el, în care saracii și nevoiașii din oraș vedeau pe sprijinitorul lor, pe părintele lor, care îi ajuta din belsug, el om cu cuget curat și cu fruntea senină, era tratat ca un păgân fără lege, izgonit din sânul comunității creștine, lipsit de sfântă taină a împărtășirii.

— Ce stai așa de îngândurat, Mitrule?

Iar dînsul, scoțînd din greu un oftat prelung, își spuse tot necazul, ce-i mistuia inima.

Ființa, care pusesese întrebarea de mai sus, era *Sia*, soția lui Mitru. Înaltă, cam uscativă, dar robustă, Sia, deși trecută de trei-zeci de ani, își pastrase încă toată frumusețea ei, cu acei ochi negri și rapitori, cu acea frunte, care dovedea o inteligență superioară, cu buzele ei purpurii cu obrajii rumeni de copil. Dar în privirile ei, în mișcările, în mersul ei apăsător și hotărît, vedea un ce barbatesc, din întreaga ei ființă transpira o energie virilă, neîmblîzită. Era femeia duioasă și pofitoare, dar în același timp era și femeia adevărat tovarășă al vieții, femeia tovarășă nedespărțită de lupte și suferințe, femeia care înalță moralul abătut, care susține curajul gata să șovăiască, care dă forțe noi, femeia, capabilă de toată jertfa, de tot devotamentul, inspiratoarea de acte mari și eroice.

Aceasta era Sia lui Mitru. Fără dînsa Mitru de multe ori ar fi șovăit și ar fi cedat în fața dușmanilor, cari nu-i mai dadeau răgaz. Fără sprijinul ei din acel Mitru blînd, pașnic, moderat, n'ar fi eșit eroul și apostolul, care înfrunta cu seninătate și hotărîre atâtea prigoniri sălbatice. Uitându-și sexul, străină de toate slăbiciunile lui, o vedea pretutindeni vorbind, predicînd în numele ideii naționale, luându-se la ceartă cu toți câți îi stăteau în potrivă, întărind convingerile în cei slabi de înger, interesându-se și îngrijind de școala română mai mult de cât de copii ei. Parcă și acum o vad înaintea ochilor, cum roșie și aprinsă la față, ochii înflă-

rați, nervoasă și agitată în toate mișcările sale, susținînd și argumentînd cu o intuiție admirabilă, că a fi bun Român însemnează a fi și bun creștin și că înaintea lui Dumnezeu păcătuește mult acela, care își reneagă limba și naționalitatea.

Și tot ea reînviază acum în Mitru energie, slăbindă și îi gonește gîndurile triste.

— Și care va să zică ai ramas neîmpărtășit, barbato, și te ai speriat că o să te afurisească. Ei, și, făcă ce o voi! Tu ești drept înaintea lui Dumnezeu și păcatul cade asupra acelora, cari comit o faptă așa de urîță, zise ea, depunînd un sărut bine-făcător, dătător de viață, de forțe noi, pe fruntea îngândurată a lui Mitru.

— Nu te speria adaugă dînsa, că blestemul lui D-zeu îi va ajunge în curînd.

Au fost, oare, o profeție aceste cuvinte? Ori Dumnezeu dreptății ascultat-a, oare, de glasul inspirat al acestei femei cu inima de erou?

Nu știu. Atîta numai pot spune, că peste vre-o trei luni de la această întîmplare Mitropolitul grec fu izgonit pentru tot-d-auna din oraș, și se duse să-și sfirșească zilele într-o mănăstire retrasă din Muntele Athos. Iar puțin mai pe urmă popa îmbolnăvindu-se greu, după ce zăcu vreme îndelungată, se scula paralizat de un picior și de o mîna.

— E blestemul lui Dumnezeu, repeta într-una Sia, cînd îl vedea pe popa slabă-nog, tremurînd, abia tîrîndu-și corpul istovit, sprijinit pe cîrje.

El trăește încă și cine știe cît va mai trăi. El așa slab și neputincios cum este continuă a sluji la biserică, de cît din ce în ce mai puțin se duc la biserică lui și asculta de vorba lui.

Cei-l-aiți? Cei-l-aiți în frunte cu Mitru s'au pus cu tot dinadînsul să clădească o biserică nouă, curată, neprihănită.

Iar cînd a fost vorba de alegerea tere-nului, Sia a intervenit spunînd:

— Locul ei este acolo, unde a fost casa noastră, care ne-au ars-o. Noi ne vom face casă în altă parte, iar pe ruinele ei se va înălța biserica cea nouă și aceasta pentru ca să se vadă, că și aici pe oameni, cari ți-au dorit peirea, i-a ajuns blestemul lui Dumnezeu. Ei au vrut să ne nimicească, dând foc casei noastre, de cât acum în loc de rău, va eși un mare bine, vom avea și noi biserica noastră, în care ne vom ruga lui Dumnezeu în toată liniștea.

Și așa a fost. Acolo unde erau gramezi de ruine arse, s'a înălțat o biserică mare frumoasă, la care merge lumea cu drag.

Din când în când îl auzi pe Mitru spunând :

— Ai avut dreptate, Sio, blestemul lui Dumnezeu i-a ajuns pe cei cari ne-au dorit răul.

Bitolia

N. BĂȚARIA

Frumusețe românească

Fete'or de la Săliște.

*Fete rumene și pline
Și plăcute și blajine,
Toată lumea, de-î umbla
Ca'n Ardeal nu poți afla.*

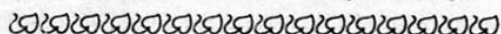
*Chipuri dragi de fete june
Ca copilele Române
Cât e lumea pământească
Nimeni n'o să mai găsească...*

*In făptură, mai cu seamă,
Frumusețea n'are seamă
Și la lucru 's toate foc
Și la horă 's numai joc !*

*Imbătută mi-î simfirea...
Sint drăguțe 'n toată firea !
Cât să laud, n'am ce spune...
„Să trăiți, fete Române! !“*

Transilvania

Craiu-Delasăliște

GELOZIE

Am cunoscut o fată drăguță, cu spirit și capabilă de a discuta cu dânsa lucruri, cari nu cad în cadrele banalității.

Discutam amândoi chiar și teme filosofice. Se simțea bine, simpatia de la început îi se potențase și era pe cale de a trece în dragoste platonice. Pe nesimțite s'a și transformat într-o dragoste fierbinte. S'a aprins de vorbele mele, or doară chiar de ochii mei, nu știu. Nu mi-a dat însă să-i citesc din față, de cât simpatie în măsură mare.

Și o pun păcatele să mă presinte unei prietene de-ale ei : o blondă din cele mai frumoase. Și nu numai atât, dar proiectează și o plimbare de patru persoane : afară de noi trei, încă un domn. Eă mă întrețin cu blonda, ceia ce neliniștește pe prietina mea dinainte.

Când o conduceam spre casă, îmi zise : „Te credeam om serios și chibzuit. Uite, abia ai văzut o fată frumoasă și ți-ai și pierdut... adecă era să-ți perzi mințile. Cu ce ochi te uitați la L... stăteați s'o sorbi cu privirea ! Credeam că am aflat pe bărbatul care nu e ușuratec, ca cei-l'alți“.

Eă i-am spus : „Greșești mult d-ră, dacă mă judeci. Știi d-ta, că fetele frumoase nu-s tot-d'auna și cuminte și ca să nu mă judece dânsa, mi-am dat tot-d'auna silințele ca s'o distrez. Prea nu mă cunoști, dacă crezi că într'un zîmbet, ori într'un privit duios ascund simburele dragoste !“

Dar n'am putut-o convinge. De câte ori îi spuneam vr'o vorbă mai legănată, mă îndrepta la L... Și s'a întâmplat să mergem toți trei la plimbare. Să te ferească Dumnezeu de a merge la plimbare cu trei fete, dintre cari

una te place, iar cu cea-l'alta simpatizezi. Dar pe mine m'a ajuns și acest nenoroc.

Și să nu credeți că groaza de prietena cea veche m'a oprit de a petrece cu cea nouă. Treburile filosofice nu-mi venia să discut, ci simțiam o nespusă plăcere să mă delectez în ochii albaștrii ai blondinei. Să nu credeți însă, că am fost lipsit de bunul simț, de a o neglija pe prietina blondinei. Era destul însă, ca să-i spuie dânzei două cuvinte, iar frumoasei trei, ca să-i dau motiv de a se simți jignită. Dar neavând să fac capital din întreaga darăveră, i-am dat frâu liber inimii, să-și petreacă cum îi place. Colții geloziei prietenei noastre începură a se arăta, dar eu nu puteam lua lucrul în serios.

De la o vreme observ că gelozia o făcuse să ne lase în urmă cu vreo 3—4 pași. Am lăsat-o însă să-și facă cheful. Din când în când se uita înapoi, să vadă, nu ne surprinde cum-va îmbrățișându-ne. Și ne-a prins, spre bucuria-i nemărginită, ținându-ne de mână, oprind-o adică pe blondina de a nu luneca în urma unui pas greșit. Să fi văzut satisfacție la dânsa, că ne-a prins. Am râs și am făcut.

Când eram numai amândoi, mi-a zis: „Mă mir mult, d-le, că ești așa ușor de captivat. Adică nu mă mir: L... e fata cea mai frumoasă de aci și de ce nu ți-ar plăcea? Ah, cum m'am înșelat în d-ta!”

— Cum, d-șoară, nu te pricep! Pe de o parte mă judeci prea aspru, iar pe de alta nu înțeleg, că ce fel de motiv ai, ca să te fi înșelat cu mine?

— Ce motiv? Apoi ai uitat cum îmi vorbeai de afabil înainte de a fi cunoscut pe L... și acum nici nu-ți mai face plăcere să te întretii cu mine.

— Te înșeli, d-șoară. Față de d-ta

mi-am putut permite mai mult, căci suntem cunoscuți vechi, d-șoarei L... însă a trebuit să-i dau mai multă importanță, ținând cont chiar de regulile etichetei.

Dar toate eforturile mele de a o calma fură zadarnice. După ce terminarăm strofa de conversație, ne așezarăm pe o bancă, din grădina lor. Luna se furia printre frunzele teiului cu câte o privire șireată.

Prietina îmi vorbea cu toată căldura și în fine nu se putu reține de a-mi destăinui secretul ei cel mai trainic.

— Uite, d-le... mi-a zis... În viața mea n'am iubit și când te-am văzut pe d-ta, un glas ascuns mi-a zis: Iată asta este idealul tău! M'am lăsat răpită de acest glas și speranța mi se întăria zi cu zi. Cu cât stam mai mult de vorbă cu d-ta, eu atât descoperiam mai prețioase calități, pe cari le căutam la bărbați și eu atât mai mult se aprindea focul dragostei ce o purtam față de... tine.

Aci se uită cu atâta duioșie la mine și mă cuprinse cu atâta tărie în brațe, în cât trebui să mă împotrivesc.

— Dar de când te-ai cunoscut cu L... te urăsc eu tăria cu care te iubeam mai înainte. Te urăsc și te conjur să nu mai stai cu ea de vorbă... Uite sunt aci, fă cu mine ce vrei, sunt a ta, numai uită-o pe L... și pe urmă de vrei, uită-mă și pe mine....

M'a cotropit cu sărutări nesfârșite. Eū observând până la ce grad îi s'a potențat gelozia, am condus-o în casă, i-am sărutat mâna și de atunci n'am mai văzut-o.

DIONISIE STOICA

CE ESTE ISTORIA ?

Istoria așa cum există este o știință, ori ea este un instrument cu care se servesc pasiunile umora și altora, spre a exagera și pipernici lucrurile, spre a ridica la ceruri sau a tăvăli prin noroi, după gust și după placul timpurilor ?

Ce este istoria ? Este ea un studiu nepartinitor sau o compesantă servilă a unor cauze.

La aceste întrebări iată cum răspunde marele istoric Louis Jacolliot : Istoria, așa cum o avem, nu este un studiu, și când se vorbește de judecata și nepărtinirea ei, această voce, această judecată, această nepărtinire, sunt vorbe late și răsunătoare, vorbe cari răpesc admirația multimei și pe cari oamenii de afaceri le exploatează cu îndrăzneală în interesul lor.

Exemplele vor proba zisele istoricului.

Harmodius și *Aristogiton* au ucis pe *Hiparch* pentru că acest principe a înșelat pe sora lor, iar istoria îi încoronează, zicând că l-au ucis în numele libertății.

Brutus asasinează pe bine-făcătorul său. Și cum e tratat de istorie ? Ea nu găsește destule laude pentru criminal.

Iar dacă am arunca privirile noastre asupra Iezuiților, am vedea că istoria catolică îi consideră ca eroi, zicând : Ei își sacrifică bunurile onenești, iar dacă era nevoie, chiar viața pentru catolicism.

Totuși căutând a ne da seama pe ce se bazează principiile Iezuiților, vedem că aceste principii se pot compara cu principiile acelor lipsiți de ori-ce scrupul. Maximele după care se conduceau sunt : a) conștiința iezuitului, în caz când săvârșea nelegiuiri, era împăcat prin aceea că are apărarea unei autorități ; b) prin „*filis sanctifica media*“ cum ziceau ei, adică scopul scuză mijloacele, era de ajuns ca iezuitul să-și dea seama că luptă pentru catolicism, ca să poată strecura otravă în paharele inamicilor, să-și străpungă cu lancea sa să-și

ducă la rug ; iar prin c) „*reservatia mentalis*“, oamenii acestui consiliu puteau să jure fals, având însă conștiința spre adevăr.

Ei bine, această instituție era o instituție de eroi... dibaci în a smulge femeilor secretele vieții lor și pe ale familiilor lor ; eroi cari dădeau exemple de evlavie unde erau evlavioși, și cari știa să țină primul loc în lumea elegantă și risipitoare, numai și numai să poată vedea cari sunt contra catolicismului, ș'apoi las' că știa ei să lucreze : ciungeau, frigeau, întindeau, înfigeau fier ars în corpul ereticului, rezemându-se pe principiile societății lor.

Ast-fel, această instituție a putut oarecum să readucă catolicismului mărirea de odinioară ; iar catolicii recunoscători uită mijloacele întrebuințate de iezuiți și privind numai rezultatul consideră pe acești criminali de luptători ai catolicismului și pentru că sunt învingători, îi consideră de eroi.

Intorcându-ne acum spre vr'un erou, ca de ex. Alexandru cel Mare, vedem că el răstoarnă și devastează Asia, își însemnă prin fer, foc și pradă urma pe glob ; iar istoria în fața atâtor ruini și atâtor mizerii nu găsește alt-ceva de cât imnuri triumfale și supra-numele de Mare...

Da, are dreptate ; ea își face datoria, își îndeplinește rolul : Aplaudă pe îndrăzneții fericiți, ridică altare pentru cei ce zdrobesc popoare, tratează de cuceritori pe cei ce reușesc !

Și tot ea, istoria nepărtinitoare, tratează pe Attila ca pe un monstru, însetat de sânge.

De ce ? Pentru că a fost învins și pentru că nedisciplinatele lui trupe n'au reușit să fondeze nimic.

Și aci ea și face datoria : Lovește pe îndrăzneții cari cad, uită victimele și tratează de aventurieri pe cei ce nu reușesc.

* * *

Pentru ce nu ai curajul tu, ce te numești învățatura regilor și popoarelor, de a înfiera pe asasinii din toate timpurile și de

a condamna pumnalul, trădarea și vărsarea de sânge?

Pentru ce nu dorești a merita numele de istorie, judecând cu aceiași asprime, cântărind cu aceiași balanță faptele celui slab ca și pe-ale celui forte, greșelile popoarelor, ca și p'ale regilor, crimele aventurierilor ca și pe ale cuceritorilor?

Atunci și numai atunci când vei aprecia faptul după fapt, când vei înfiera crima, fiind-că e crimă și când nu o vei mai scuza prin intenția și scopul autorilor, vei merita numele de istorie!

Până atunci, însă, urmează-ți drumul obișnuit și tratează după cum ai mai tratat: de trădător pe cel ce ridică drapelul răsculării, dar nu reușește; de om mare, pe cel ce calcă în picioare legile țării sale, dar reușește!

Ploiești.

I. CONSTANTINESCU

DICTIONAR^{*)}

Erudiție — Un orizont: cu cât înaintezi, cu atât se depărtează.

Indoială — O pendulă care oscilează între speranță și teamă.

Ingratitudine — Un efect fără cauză.

Moralitate — Un cântec vechiu.

Fată (bătrână) — Caricatura virginității.

Dumnezeu — Un tată renegat de mulți din copiii săi.

Lună (de miere) — Un aperitiv care îți strică pofta de mîncare.

Femeie (trecută) O dulcătă zaharisită.

Parvenit — Copilul ilegal al meritului.

Susceptibilitate — O coardă întinsă care vibrează la cea mai mică atingere.

Sacagiū — Cel mai consecvent membru al ligei anti-alcoolice.

Adio — Un cuvînt pe care Domnul Alexandru Vlăhuță l'a spus de mult literaturii romîne.

*) Din Dicționarul ce va apare în curînd în volum.

Condoleanțe — Adevăratele minciuni convenționale.

Purece — Cel mai plictisitor amant al femeii.

Talent — Iluzia lui Toma Florescu.

Medic — Un criminal cu care tribunalul e foarte indulgent.

Adam (Ion) — Un scriitor care e contra proverbului „Puțin și bun”.

Chendi (Ilarie) — Nu toate muștele fac miere.

SOPRONIE IVANOVICI

ÎN POIADA ZIDELOR

*In poiana zinelor,
Apele fântanelor
Plâng în triste ropote
Parc'ar plînge clopote
Și le-ascultă florile
Albe ca ninsorile...
Plâng ades și frunzele.
Frunsele mișcatele
De vânturi — blestematele!
Toamna plîng pădurile,
Codrii cu susurile
Amăriți se leagănă,
Murmurul își fragănă,
Căci se duc mioarele,
Părăsind isvoarele,
Părăsind și stănele
Unde 'n stol Românele
Vin în toate serile
Vara, primăverile,
Unde vin și fetele
Cu frumoase pletele
Ca să-și iee laptele
Când și-adorme șaptele
Vântul cel sburdalnicul,
El, al toamnei crainicul,
Ce colindă mările
Și umple cărările
Cu potopul frunzelor,
Frunzelor și florilor
Când e timpul norilor.
Ploilor, ninsorilor!...*

NUȘI TULLIU

DIN MANSARDĂ

E frig și plouă de două zile. Isprăvind tutunul, am început să citesc *Les Misérables*.

...Tant que les trois problèmes du siècle, la dégradation de l'homme par le probe...

...Tam-ti-ram, tam-ti-ram și urechia mi-e izbită de sunetul strident al unei flașnete. Ceva necunoscut mă atrăgea spre fereastră; am deschis-o dintr'o singură mișcare, un vânt rece amestecat cu stropi mari de ploaie, se năpusti înăuntru. Strada e pustie și de o curățenie severă, închisoarea și casele zidite din piatră neagră, îi dă un aspect sinistru.

Numai ei sârmanii, trebuie să cerșească pe așa vreme, cîntînd, cînd inimile lor plîng cu lacrimi de sînge. Sunt doi, el îmbrătrînit de mizerie, ea perzîndu-și chipul de femeie. Mi-ar fi greu să spun dacă zdrențele de pe ei au fost o dată haine.

Vîntul năprasnic azvîrle mușamaua care acoperă flașnetă și trei capete blonde apar speriate în ploaie. Micuții au început să plîngă, dar mama n'are vreme să vadă de ei, căci foamea nemilostivă îi poruncește să cînte. Însă pe așa vreme nimeni nu se gîndește la ei, privirile lor rătăcite cată zădarnic pe la ferestre, în ochii lor citești durerea, pe fețele lor e zugrăvită resemnarea.

Și cîntă, cîntă mereu, cu îndîrjirea des-nădejdei, puterile li-s sleite, ploaia i-a udat pînă la oase, dar foamea ucigătoare le dă putere.

E partea finală din Faust. Plouă de ai crede că s'a rupt cerul, vîntul urlă sălbatec, sunetul dureros al flașnetei e însoțit de vaetul copacilor desfrunziți și de plînsul copiilor. Și mînuiesc flașnetă după propria lor durere. Notele, sunetele, ies ascuțite, muzica asta mă doare, fie-ce sunet pare că mă sfîșie cu niște ghiare nevăzute, așî vrea să le dau ceva, dar n'am nimic, așî vrea să strig, să fug, să plîng, dar falcile îmi sunt încheștate, picioarele mi-s îm-

petrite și n'am lacrimi ca să-mi ușurez durerea.

Un cupeu trece în trapul cailor, dîmna face un gest de dispreț; ah! am simțit atunci în mine toată revolta unui neam urgisit de soartă.

De atunci îi iubesc, suferința ne apropie, suntem străini, ei flămînzî și sârmani, eu stingher și departe de aceia care nu mă iubește!

4 Octombrie 1903, Bruxelles.

VICTOR EMINESCU

PRIETENULUI SĂU

*Eū cînd iubesc îmi pierd zîmbirea
Și-abund în lacrimi fierbinți;
Mi-î jale, îmi pare fericirea
Că nu e, — nu știi tu cum simți.*

*Tu cînd iubești zîmbești într'una,
Vorbești mereu și cînți mereu,
Ți-î bine, crezi că 'n tot-d'auna
Veî fi așa — norocul tîu.*

*Eū cînd iubesc parcă's un astru
Căzut din cer și stîns, — eū tac,
Am inima unui sihastru
Și sufletul unui sărac.*

*Tu cînd iubești te crezi în stare
Intreg pămîntul a'l schimba,
Te crezi ca Dumnezeu de mare
Și toată lumea e a ta.*

*Vezi, amîndoi iubim, dar mie
Imi pare viața un pustiū
Și-n întuneric; pe cînd fie
Un soare luminos și viu.*

*De aceia cînd mă vezi în cale
Să treci, să nu-mi vorbești de loc,
Căci n'o să se 'nțeleagă-o jale
Cu un noroc.*

ILCX. VERNESCU

DIVINEI ANYS²⁾

I

Sublim' apoteosă a dragosteî de veci,
 În valuri de lumină tu sufletu-mî îneci.
 De tremur lângă tine când te privesc cu dor
 E că de-a mea iubire eî însu-mî mă înfior,
 E-o fericire sfîntă ce încă n'am simţit
 De cât în clipa morţii ce 'n tine a 'nmărmurit.
 În ochii tăi o lume de nostalgii tu porţi,
 O lume de himere ce'nvie şi pe morţi.
 Când mă priveşti cu ochii ceî mari şi-asa profunzi
 Pricepî tu de-al tău farmec cum ştii să mă pătrunzi ?
 Şi când mă simţi aproape, tu, vis furat din crîng,
 Pricepî tu ce mă doare ? Pricepî tu de ce plîng ?
 Aşî vrea 'ntr'un vers de geniū iubirea-mî s'o în crustez
 Ca secolii s'adore ce eî idolatrez,
 Să treci prin veacuri rece, un zeū înmărmurit,
 Privindu-te şi sorii să tremure 'n zenith !...
 Din harfe de lumină să cânte cherubini
 Iubirea noastră sfîntă şi ochii tăi divini !
 Să cânte florî din lună şi florî de pe pămînt,
 Să cânte barzii lunei şi eî mai mult să cânt
 Şi 'n cântul meū o lume de basme dulci s'adun,
 Uimit să fiū eî însu-mî de versul meū nebun !...

II

Sunt fericit eū oare saū sunt nenorocit
 Că te iubesc, frumoasă, de tine că-s iubit ?
 Sunt fericit eū oare că 'n voe te sărut,

²⁾ Din volumul *Majora Canamus* ce va apărea în curînd, de d-l Leontin, după noi unul din marii poeţi ai viitorului, a cărui colaborare la „Ovidiu” o sălutam cu tot entuziasmul.

Că 'n fața sărutării pierdut rămân și mut ?
 Când mă săruți, în suflet pogoară graiul de vis :
 Privirea-ți de jăratec revarsă dar, Anys ;
 Iar de mă vezi pe gânduri căzând, ca-un ateu,
 E că mă tem de *moartea* ce-o porți în ochi mereu,
 E că mă tem să măsur eternul infinit
 Ce 'nmărmurește clipa din care te am iubit.

III

Așa, pe ochi, pe frunte, pe păr, pe buze-ales,
 Sărută-mă băsmindu-mi de-al inimei eres
 Și spune-mi între visuri și viață de ce cad
 Când ochiul tău în peptu-mi iubirei face vad ?
 Și spune-mi din tot sensul iubirei ce cuprinzi
 Când cu-așa voluptate de sufletu-mi te prinzi ?
 Ce armonie castă, visează 'n ochii tăi
 Când suntem doar noi singuri ca oamenii dintăi ?
 Ori n'am creat din visuri și noi un magic rai
 În care stați de-apururi doar blonde nopți de Mai ?
 O, cântă-mi de prin lună, din care-ai răsărit,
 Să-ți cânt și eu povestea întâiului iubit !

IV

Ai adunat în suflet comori de fericire
 Și mi-ai eșit în cale ca să mă vrei de mire :
 Ai adunat pe buze tot sărutări de foc
 Să 'nsenineză în taină pe veci al meu noroc ;
 Și 'n noaptea asta calmă mi-ai răsărit așa :
 Cum bardului răsare un cânt din Valhala ;
 Și mi-ai zâmbit și 'n zâmbet ai pus atâta dor
 Că eu uitați o clipă că sunt un zburător
 Străin de ori-ce 'n lume, un rătăcit din cer :
 Născutul dintr'o umbră de vis și de mister.
 Rămâi, pe vecinicie de-apururi adorat
 Zeu, mândru, dulce, palid, de vis încoronat ;
 Din dragostea-mi păgână să 'nalț himeric templu
 Și 'n el Dumnezeirea în tine s'o contemplant...

LEONTIN ILIESCU

CĂTE-VA VORBE

Adesea-orî ne întrebăm ce este viața; dar or cât ne am încerca ca să răspundem e în zadar, căci e imposibil a da o definițiune constantă.

Astă-đi suntem aici, mîine în altă parte și în tot-d'auna ne luptăm pe mare, fie ea calmă sau agitată; în tot-d'auna dorim, căutăm, sau suferim de ceva.

Cele mai fericite momente din viața sunt acelea, când trăim în imaginațiune; complectamente mulțumiți ne simțim atunci când suntem în ajun de a gusta dintr'o fericire, căci sperăm că va fi astfel, după cum o dorim.

Gura nu este nici odată în acord cu inima, căci absolut nici o dată nu poate spune exact adevărul.

Câte o dată spune contrariul de ceia ce se petrece sau de ceia ce simte inima; câte odată cu toate sforțările și cu toată buna-voința e imposibil a descrie sau a convinge de adevăr.

De multe orî, omul singur își dă sentința nenorocirei sale.

Cu cât omul e dotat cu mai multă sensibilitate și inteligență, cu atât e mai nefericit, căci poate să-și cunoască imperfecția și defectele sale.

Frumusețea figurei atrage, frumusețea sufletului atașează.

Prin orî și ce încercări, n'am putea dărîma amicitia ce leagă două suflete inteligente; cu cât se vor cunoaște cu atât se vor atașa unul de altul.

Numai cei mici la suflet și invidioși nu se pot iubi, nu se pot asocia.

Să căutăm să nu rămânem nici o dată fără un amic; orî și ce împrejurare simte nevoie de om bun și sincer.

Salonie.

Ecaterina Dimonte

SCOLILE DE BELLE-ARTE

S'a trecut vremea aceea, pe când numai boerii făceau totul în țara aceea și o storeau după plac. Astă-đi toți, de la Vlădică până la opincă trebuie să luăm parte la nevoile și fericirea țerei. Muncă și câștig; datori și drepturi de o potrivă.

Ei bine, de la 1860 când s'a înființat prima școală de belle-arte în Iași (a 2-ă în București la 1864) și până în prezent, — dat fiind puținul interes sau mai bine lipsa de interes din partea noastră și organizarea defectuoasă a acestor școli, — progresul realizat, se reduce pur și simplu la formarea câtor-va profesori de desen; căci precum se știe, pictura profană, pictura de tablouri, la noi nu a apărut de cât tocmai către sfîrșitul Secolului XIX-a și aceasta datorită numai unor pictori formați în școlile străine.

Negreșit că producțiunile acestor pictori, nu avură la început nimic comun cu arta noastră națională, de oare-ce, autorii lor, amintese în ele maniera și execuțiunea școlii poporului unde au studiat în loc să ne spună poesiile țerei, pitorescul pozițiilor noastre muntoase și vastele orizonturi ale câmpiei precum a făcut artistul Grigorescu.

De aci se vede că o artă națională,

nu poate naște de cât d'adreeptul din sufletul unui popor, nu poate resulta de cât din mijlocul lui, după putința și caracterul său sufletesc propriu.

De și astă-đi ne-am apropiat mult de renașterea noastră artistică, totuși suntem încă în epoca de naivitate, în epoca eroică a artelor. E drept că aceasta e un bine pentru noi; dar, dacă am socoti, dacă am cultiva mai mult geniul nostru artistic-popular, e-nergie și original, ar fi și mai mare binele.

Deci dorința noastră trebuie a fi gă-sirea unui mijloc înlesnitor prin care să se poată cunoaște progresul na-țiunii noastre către idealul modern; care ideal, nu este altul de cât *invă-țătura și respândirea artelor*.

Și dacă astă-đi ne povățuim de eu-gețări mai înalte, aducătoare de folos și nume strălucit neamului nostru, a-poi se cuvine și cred a fi sosit și timpul să pornim cu pașii îndoiți spre căștigarea celor întârziate.

Și... cât de drag trebuie să ne fie a cultiva, spre exemplu, arta picturii, — care pe lângă că ne îndestreaza cu o carieră frumoasă, ne procură o petrecere plăcută, ne îndestulează cu-riositatea cea mai nobilă și ne de-prinde încă a fi buni și virtuoși.

În acest scop trebuie ca desemnul, care este fundamentul artelor plastice să se predea obligatoriū și în mod sistematic chiar din clasele elementare; de asemenea geometria care e strins legată cu perspectiva, — atât de ne-cesară în pictură, — să fie predată în mod mai rațional; ast-fel ca toți acei cari la absolvirea cursului secundar de cel puțin patru clase ar voi să nu, să îmbrățiseze o ramură a arte-lor plastice, — în or-ice cas să cunoa-scă bine desemnul cu mâna liberă și chiar perspectiva.

Dacă trecem la școlile de Belle-arte

ele n-aū localuri speciale sau dacă aū localuri, n'aū sale suficiente pentru studii; n'aū modeluri, din care causă cursul de anatomie se predă în mod imperfect; de asemenea perspectiva, în ce privesce modul de predare, lasă mult de dorit.

Peetru a se desvolta mai mult gus-tul artei naționale, trebuie a se ada-oga un curs despre *moravurile, dati-nele și costumele românilor*;

Pe lângă fie-care din aceste școli este nevoie a se înființa câte o bibli-otecă artistică;

Mai este imperios necesară modifi-carea vechei organizațiunii — despre cerințele artei moderne — în sensul a nu se mai studia până la exagera-ție anticul în detrimentul studiului conștiincios al naturei după cum ob-servă atât de judicios și D-l profesor N. Idieru în opul său „Istoria artelor frumoase“.

George Moisiu

ROMÎNII DIN ALBANIA

Până în present, câți s'aū ocupat de chestiunea Românilor din Turcia europeană, aū neglijat cu totul pe Ro-mânii din *Albania propriū zisă*, al căror număr se ureă la 250.000, nu-mindu-se între dînșii *Romîni* (nu Ar-mîni nici Aromân ca restul Macedo-românilor), iar cei-l'alți conaționali din Epir și Macedonia îi numesc: Fărșe-roți, (sau Frășiroți) pe cei din împre-jurimile *Moscopolei* și orașului *Fra-șari*, iar pe cei-l'alți din alte împreju-rimi îi numesc *Dódanî* și *Mizuchiari*.

Nenițescu i-a supranumit pe aceștia toți *Mofîr Pindului*, iar *Weigand și*

Carajani profesor universitar din Iași, cari i-au vizitat pe cei numai din orașele mari, laudă cavalerismul și ospitalitatea lor proverbială, clasificându-i tot de odată ca descendenți direcți al celor mai aprigi revoluționari.

Albano-români, cari au jucat rolul principal în revoluția de la 1821 și 1854; ast-fel că lor li se datorește independența Greciei, sacrificându-se până la unul pentru ideea sfântă a creștinismului, luptând chiar în contra satrapului *Ali Pașa-Tepelin* (din cauza căroră n'a putut declara independența Albaniei), punându-se de-a curmezișul în calea lui, de oare-ce erau înjugați necondiționat în ideea pan-elenismului pentru triumful crucii ca și Cruciații.

După a doua revoluție inscenată creștinismului, cam pe la mijlocul sec. al 18-lea, șefii Românilor din Albania au observat șiretenia și ingratitudea Grecilor ai căror politicieni își umflau buzunarele pe tema *pan-creștinismului* încasând sume considerabile de la *Români, Albanezi și Bulgari* chiar, stabiliți în străinătate, lăsând prada mizeriei și masacrelor pe toți ex-revoluționarii a-i mareii idei, mai ales când forțele Românilor din Albania au slăbit față de *Leabari* lui *Ali Pașa-Tepeleni*, pe de o parte și față de curentul Asiaticilor pe de altă parte, cari au fost trimiși din Constantinopol spre a supraveghia mișcările Albanezilor, deci spre a scăpa pe protejații lor de ciocan și nieovală au făcut ruptura definitivă, luând chiar hotărârea de a nu se mai duce în timpul iernei cu turmele lor în Grecia,

ei să erneze la poalele Pindului cam în hotarele Thesaliei de astă-zi pe lângă orașului *Arta*.

Pe lângă această funestă hotărâre pentru Greci, au făcut presiuni pe lângă rudele Românilor plecați în străinătate scriindu-le și lor ca să nu dea absolut nici o lăscăe falșilor *eteriști*, cari cutreerau prin Europa, colectând bani pentru eliberarea creștinilor de sub jugul semi-luneii ascundând sub egidă scopul lor infernal al *Pan-elenismului!* Această sfântă hotărâre ne-a folosit foarte nouă Românilor, căci de atunci datează era naționalismului început în Transilvania chiar de către Romîni din *Albania*, căci nimeni nu poate contesta astă-zi origina unui: *Boiagi, Roza Gojdu, Șaguna, Mociony, Dumba, Gabrovsky*, absolut toți Români din *Moscopole* (Moscopole) *Grabova* (Gabrova), *Nicea* etc. cari orașe s-au ruinat de când cu emigrarea Românilor — cea mai mare parte — în *Austro-Ungaria, Egipt și România*, mai cu deosebire *Voscopoleni*, cari de asemenea între dinșii se numesc *Români* s-au răspândit în mai toate țările *balcanice*: Bulgaria, Serbia, Muntenegru etc. Nimeni să nu se mire deci că primii motorii ai dezvoltării simțului național în *Transilvania* sunt *Români din Albania*, de unde ne-au venit în România primii apostoli adăpați de la înalta școală a acestor Dascăli, mai întâiu adăpați la școala greacă și în urma venind în contact cu frații lor de dincolo de Carpați și vedând mișeliele Grecilor după scrisorile primite din

Albania, s'a'u oțelit și mai mult astfel ca în scurt timp, vechii elevi ai școlilor grecești au ajuns să formeze la rîndul lor apostoli ca *Lazar, Asache Eliad* cu misiune de a înmormînta pe vecie propaganda Fanariotilor din Principatele unite, astă-dî regat liber și independent.

Nu fu însă numai atât. Grecii prin purtarea lor au scârbit nu numai pe Români, ci chiar și pe descendenții Pelasgilor pe Albanezi, cari tocmai de atunci mai toți șefii lor au venit în România și au început prima campanie națională tipărind primul abecedar albanez cu caractere latine.

(Va urma)

Înfățișări de tîmna

Tîrzie dimineața și timpuriu amurg,
Iar ale dîlei ore prea repede se scurg.
Adesea vîntu-i rece sub cer mai mult noros;
Sé scutura, din frunze, pe drumul prafuros.

Privirea aspră-a tîmnei cîtînd în juru-i
[rîta
Preschimba tîta firea, în întregimea-i tîta
și-i da înfațișare de boiuri învechite,
Îngalbenire par'ca de fețe ostenite.

E grija în aer par'ca și grija pe pamînt
În inimi turburate ce de-ați pe mîine sînt.
Pe dî ce merge frigul e mai pătrunzător,
Simțit mai iute'n case în care nu e spor.

Acum nevoia pîne sîracului 'nainte
Atît de multe lipsuri că-i face grîza'n mîinte,
Că i se par acuma cu tôtele adunate
Cînd ele's cu-aniî strînse și numai amînate.

Sa fie tîmna, lungă, sîracul cată semn,
Ca cel puțin s'adune cu'ncetul câte-un lemn,

Cu'ncetul să astupe atîtea gauri mari
Pe care-i pusă casa sârmanilor brătari.

Că-i calcă lui piciorul pe frunzele uscate,
Că ele par icóna vieților scurtate,
Ce-i pasă lui, ființei ce trece 'mpovărată
De-un vis, de-o mîngăere în veci ne ușurată!

Tîrzie-i dimineața; amurgul timpuriu:
Cuprînsul muncii estă acum și mai pustiu:
Mai scump acum și banul, pe muncă mîsurat;
Vai, multora nici vara n'a fost timp de-
[adunat!

Privirea aspră-a tîmnei cîtînd în juru-i
[rîta
Preschimba om și firă în întregimea tîta,
Și da înfațișarea pe stare sufletească:
Bogat, sîrac, oftează, dar umblă să traiască.

N. Rădulescu-Niger

O nouă mișcare romînească în occident

Ni se comunică din capitala Belgiei că toți studenții romîni aflători acolo s'au constituit într'o asociație de astă dată foarte serioasă, care are de scop strîngerea relațiilor dintre studenți, lupta pe calea publicisticii și a relațiilor personale, în interesul țării și a idealului național.

Comitetul, ales în unanimitate, se compune din d-nii: Florian I. Becescu președinte; D. Stănculescu, fost profesor, vice-președinte; D. Teodorescu, secretar și St. Mantea, casier.

Președinte de onoare a fost ales Excelența Sa d. Ministru al Romîniei în in Bruxelles.

Suntem fericiți a mai amuța că în curînd se va înființa, din inițiativa

comitetului societății din Bruxelles, federațiunea generală a studenților din Belgia (Bruxelles, Mons, Gand, Anvers, Liège) cu sediul în capitala acelei țări. Federația va avea un organ al său, pentru care s'a asigurat de pe acum bine-voitoarea colaborare a citorva profesori, somități din Belgia și România.

Salutăm cu vie căldură această nouă și demnă de laudă mișcare rominească în occident, urindu-i viață îndelungată și spor neconținut, pentru a se dărâma o dată legenda nefastă creiată pe seama studenților din Belgia și a universităților acelei țări cari sunt demne de tot respectul și cari au produs oameni ca Cornea, A. C. Cuza, Ionescu-Gion, filosoful Conta, etc.

Comitetul societății din Bruxelles ne roagă a interveni pe lângă toți autorii romini de ori-ee fel ar fi, să trimită operele lor pentru noua bibliotecă a societății, pe adresa sediului ei, Chaussée D'Ixelles 248, Bruxelles.

Redacția

BIBLIOGRAFII

Reînvierea. Primul număr apărut la 1 Decembrie se presintă admirabil ca execuțiune artistică și vederea acestei reviste de către străini nu ne poate face de cât laudă, cu deosebire că ea e trimisă în deposit la cele mai principale centre din Europa și America.

Articolul d-lui A. D. Xenopol *Curentul naționalist*, cu privire la renegarea limbei materne de către „elita” noastră, merită să fie citit de întreaga suflare românească.

Maestrul istoric și-a pus tot sufletul în rândurile acele, cari ne merg la inimă, ce ne sângerează, văzind cum această elită de comând, degenerată și putredă ne batjocorește neamul, disprețuindu-și limba în saloane, cum nu o fac nici cei din corturi, lipsită fiind de cel mai elementar bun simț.

În privința aceasta ne asociem și noi în luptă și vom fi ori-când gata a porni o cruciadă în potriva blestematelor și blestemaților franțuziți.

Și cu toate aceste D-I Iorga nu vede în „Reînvierea”, de cât concurență de tarabă și nu face altă în al său „Semănător” de cât să injure ca la cort.

Acest om, se vede treaba, că nu știe alta de cât meseria asta. — Murind Apostol Mărgărit — a profanat memoria apostolului nostru zicând că a cheltuit budgetul statului „poetic” dând să se înțeleagă că în Macedonia a pătruns degenerarea ca în sufletul acestui om cu stilul de călț. Mă mir că mai e luat în seamă de un om serios, mă mir că după ce a insultat pe academicienii noștri mai e ținut în seamă cuvântul lui. Pentru lumea cumpănită și înțeleaptă Iorga nu există. Credem ca și pentru cercul „Reînvierei” e mort acest muritor.

A apărut „Sănătatea”, eminenta revistă de medicină populară cu un sumar foarte interesant și variat.

Am recomandat-o și continuăm a o recomanda cu toată însuflețirea.

Abonamentul 6 lei pe an.

„Noua Revistă a Olteniei”, care apare în Craiova, cu numărul 2 se înfățișează interesantă din toate punctele de vedere.

Articolul de fond „Artă pură, fără

nicî un program“ e scris de D-I P. Vulcan, directorul revistei noastre.

Tot în Craiova apare drăguța revistă „Aurora“ redactată de colaboratorii noștri N. B. Alin, D. Mareu, Brațețeanu etc.

Le urăm izbîndă amîndoror.

„Scena“ e titlul unei reviste drăguțe ce apare în Iași. No. 8 ce ne a sosit la redacție conține ca articol de fond Necrologul regretatului Muzicescu.

„Revistă obraznică“. A saluta e o politete, răspunsul e o datorie. E bine deși Ovidiu mai bătrîn a salutat pe abia eșitiî din gheoace „Epigonii“ trimițîndu-le trei numere, aceasta revistă a găsit de cuviință să nu răspundă salutului, cînd Ovidiu e salutat de „Reînvierea“, Revista Idealistă“, „Familia“, din Oradia mare, „Luceafărul din Peșta și alte 25.

Să-le fie de bine „Epigonilor“ pe cari i tratăm cu tot disprețul bine meritat la efemerul și vremelnicul lor activ.

Prin urmare, ne asociem și noi la cele scrise în privința „Epigonilor“ cu confracții de la „Vocea Tutovei“.

Ultimul număr al „Gazetei Artelor“ despre care am vorbit în numărul trecut conține un sumar excelent.

Calendarul Gospodarilor Sătenî pe 1904 alcătuit de mai mulți feciori de gospodari.

Alături de Calendarul apărut în editura „Poporul Român“ din B. Peșta, despre care am vorbit într'unul din numerile trecute, recomandăm cu aceiași însuflețire calendarul aces-

ta, care se poate procura cu 50 de bani de la redacția noastră.

Toate chestiunile privitoare pe gospodari sunt înfățișate într'o haină și într'un spirit românesc, într'un grai curat și înțeles.

Acest calendar vine în ajutorul conferințelor populare prin lecturi, șezători, cursuri de adulți și complimentare și contribuie direct la educarea păturei țărănești potrivit cu năzuințele de întărire în viitor a neamului nostru.

Credem că facem un mare serviciu preoților, învățătorilor, primarilor și notarilor, recomandându-le acest calendar.

„De la noi“ e o broșură drăguță da D-I Mareu Beza, un student Macedo-român.

Cuprinde nuvele drăguțe în dialect din viața aromânilor cum și numeroase poezii bine reușite. Autorul dă semne bune și sperăm să ne dea lucrări însemnate într'un viitor apropiat.

„Tribunul Poporului“, mare roman de distinsul nostru colodator D-I Rădulescu-Niger, ar trebui să fie cetit de întreg poporul românesc, căci e o lucrare care i va îmbogăți mintea.

Prețul unui volum e de 3 lei numai pentru acei cari vor înainta costul direct administrației noastre ce și ia sarcina a deservi pe abonați.

„Sare și Piper“ de d. St. Ivanovici e titlul unui volum al cărui cuprins umoristic te predispoze ia veselie.

Prețul fiind numai de 1 leu, îl credem accesibil tuturor cititorilor noștri.

Colaboratorii Revistei „Ovidiu“

Florian J. Becescu, Rădulescu-Niger, Nuși Zuliu, G. Murnu, G. Zutoveanu, J. Dușcian, Dionisie Stoica, Opran Potârcă, D-na Nusy P. Vulcan, Dem. D. Stoenescu, N. Bațaria, P. Danielescu, Cruțu-Delasăliște, Eleonora J. Predescu-Nour, N. C. Sari, Șt. Zuțescu, Renert, C. Brădețeanu, N. Pecetescu, Alin, Marcelina.

MULȚUMIRE

Aducem călduroasele noastre mulțumiri persoanelor mai jos notate, cari au bine-voit a ne trimite costul abonamentului pe anul 1903 după cum urmează:

Pe un an

D. Scariat Vârnav. Prefect de Constanța, pentru donațiune, D-l General Vasiliu Năsturel, Onor. Clubul civil Ovidiu, Onor. Clubul Comercial, Onor. Direcția Hotel Carol I, D. Oranescu, Paspați, Virgil Andronescu, Cociu Gheorghiu, Peșt Pașa, revisor școlar, G. Constantinide, farmacist, V. Vlasii, inginer, L-t. C. Stănescu, L-t. I. Petrescu, Loco. Păun Niculescu, primar, Mihail Nediu și Enciu Anghel, Asarlăc; G. Budaș, Gârlița; An. G. Hrițcu, Lișnița; C. Constantinescu și N. Durat, pictor, Ghiuvenlia; Belcic, Canara; Stavru Hristea și N. Jordan, Murfatlar; Petru Paicu, șef de gară, Ișalnița. Șerafim Angelescu din Caracal, Matzuchi, contabil, Vasile Toma, Pr. Șeramtescu Bucureac, Dobroviciu Minister Finanțe, Leonte piquer, Capitan Alexandru Costescu, Ghiulamilă, Trifon, C. T. Dabo-Sofia, C. Barbieri, D-r Zisu, N. Mihailof, Banciu, V. Pașcă, J. Mandai, Pr. Anton Popescu, Stanciof, N. Popa, I. Budoi, Pr. Georgescu, N. Selim, Ion Fulea, Ene Cazacopulo, Nielsen fotograf, Dobrogea; Domnișoara Harety Dumitrescu, Domnișoara Sevasta Ionescu, Ploesti, C. Tibacu, Medgedia; I. G. Stanel, I. A. Popa, I. R. Pascu și Th. Nicolescu, Gargalac, Dobrogea, P. S. S. Valerian Chirița, Sf. Metropolie, București, D-soara Nella Ștefănescu, Craiova, Inginer Opran Potârcă, Filași, An. Th. Cheale, farmacist, Giurgiu, G. M. Cosmescu, G. Moscu, avocat, P. G. Marinescu și

D-na Epifania Dimirache, T. Măgurele, V. G. Hrițcu, Dorohoi, C. Iureș și I. Culescu, Băilești, G. Ionescu, Peatra-Neamț, D-ra Alina Tisescu, Ef. Cernea, Institutoare, Bărlad, Dr. Emanoilescu, R.-Vâlcea, Jacovici și Teohari Nicolau, Cernavoda, S. P. Mavrojani, D. Bărbulescu, Loco, G. Diaconescu, Mirosălăvești, P. Damaschin, Gargalac, Arghiropol, Asarlăc, I. Roman Avocat, Popescu, Controlor, I. Rturănu, Achite Gheorghiu, profesor, Drănicănu, șef de gară, Bek, picher, Hristu Costa, D. Postelnicu, cofetar, Niță Filip, comerciant.

Pe șase luni

Vagner Otto, N. Sari, Mihailof, Tanăsescu, G. Diaconu, Titorian și Nae Moloiti, Loco, C. Vidrașcu, Carol I; D. Bănescu, Inginer; C. Antonescu; Iorgu Dobrescu și Ion P. Voiculescu, Cuzgum; G. Popescu, Caranlăc; D-soara Natalia Vocaride, Invătătoare; V. Ciomofol, Hr. Georgescu, Livezeanu, Ilie Virgilu și Grigorie Popescu, Invătători; H. Nalbant, Techiurghiol; T. Vasilescu, Murfatlar, Dobrogea, A. Triforescu, M. Videscu, A. Anagnosti și D-ra Zoe Părvulescu, T. Măgurele, Sabaresi, Buzău, D. Florian, Băilești, Teodorof, Profesor, Sava Micșa, N. Alexandrescu, Iorgovici, Barbieri Costică, Șt. Tuțescu, I. Părvulescu, Invătători, Tr. Fortun, avocat, G. Cornea, Avram Marcu, Ion Tanta, avocat, D-soara Vasilica Busuioc telefon Central; I. Ivanciu Popescu, casier Carol I.

ÎNȘTIINȚĂRI

Representantul și casierul revistei *Ovidiu* pentru județul Constanța, care are drept a încasa și a libera chitanțe din condicta à souche, este amicul nostru C. G. Lumezeanu, vechiul secretar al cercului Ovidiu, acela căruia i se datorează epoca de înflorire a revistei „Ovidiu“.

Direcțiunea.

În vedere că ne apropiăm de sfârșitul anului, rugăm pe stimatul nostru abonată să-și facă și ei datoria față de noi, achitându-ne costul abonamentului de 6 lei.

Reviste și ziare primite la Redacție

„Revista Idealista“, „Aurora“, „Sănătatea“, „Albina“, „Revista Poporului“, „Învierea“, „Ședetoarea“, „Propășirea“, „Viitorul“, „Artelor“, „Speranța“, „Familia“, „Revista Idei“, „Sfaturi“, „Românul“ și Revistele „Lumina“ și „Frațillea“ Macedo-române, „Revista Teatrelor“ și „Școala Secundară“. Ziare: „Epoca“, „Cronica“, „Liberalul“, „Paloda“, „Vocea Tutovei“, „Dreptatea“, „Patria“, și „Legalitatea“, „Farul“, „Deșteptarea“, „Românul de la Pind“, „Reînvierea“, „Luceafărul“ și „Poporul Român“ din Pesta, „Cultura Română“, „Scena“, „M. Eminescu“ și „Noua revistă a Olteniei“.

